

AGRESSIEPARADIJS

Recent las ik een interview met Caroline Koetsenruijter. In haar ogen zijn wij in Nederland Europees kampioen wat betreft agressie- en geweldsincidenten tegen verpleegkundigen, leerkrachten, winkelpersoneel en andere werkenden. Een en ander heeft zij vastgelegd in het boek *Het Agressieparadijs*. Ik vermoed dat velen van ons haar analyse kunnen herkennen. Wij horen over voetbalfans die politiebusjes slopen en coronademonstranten die bewust de confrontatie zoeken. En naast fysiek geweld is onze samenleving vol van verbaal geweld. Vaak anoniem, maar ook steeds meer openlijk, worden politici en andere bekende en minder bekende Nederlanders uitgescholden en bedreigd.

oorzaken

Over de achtergrond van de agressie wordt verschillend gedacht. Mevrouw Koetsenruijter noemt het toegenomen individualisme als een van de oorzaken. Steeds meer Nederlanders trekken hun eigen lijn en als zij zich daarbij gehinderd voelen, is

agressie vaak de eerste spontane reactie. Persoonlijk vermoed ik dat bestaansonzekerheid, zowel materieel als immaterieel, zeker ook een rol speelt bij het ontstaan van korte lontjes. Als verworven welvaart wordt bedreigd, kunnen mensen heel boos worden. En de ontkerkelijking heeft niet weinigen levensbeschouwelijk ontworteld. Zonder een stevig fundament kan het leven snel bedreigend worden en ligt agressie op de loer. Door de moderne sociale media is er een enorme versnelling gekomen in de communicatiemogelijkheden. Nieuws over agressie en geweld bereikt ons dus onmiddellijk. Maar het fenomeen agressie is natuurlijk van alle tijden.

morren tegen Mozes

In Bijbelse tijden was agressie ook een bekend fenomeen. De Heilige Schrift kent vele verhalen. Spontaan denk ik aan de verhalen over Mozes die met het volk van Israël op weg is naar het land van belofte. Als er gebrek aan water en voedsel komt, gaat het volk tegen Mozes stevig morren. Zij willen zelfs hun vrijheid opgeven en terugkeren naar de slavernij van Egypte. Meerdere keren is Mozes wanhopig.

redelijke meerderheid

Ik maak mij over het hedendaagse morren flinke zorgen. En gelukkig doen velen dat met mij. Want naast de vele schreeuwers en schelders zijn er in ons land nog veel meer mensen voor wie hoffelijkheid en fatsoenlijke om-

gangsvormen nog steeds belangrijk zijn. Gelukkig maar zou ik willen zeggen. Extreme standpunten krijgen in de media veel aandacht. Voor het genuanceerde verhaal is veel minder gehoor. Maar dat gezegd zijnde, blijft de toegenomen maatschappelijke verharding een treurig feit. Hoe kunnen wij de agressie keren en opgefokte mensen tot rede brengen? Iets meer ratio en veel minder emotie in het publieke debat zou al veel helpen. Juist ook voor de kerken zie ik hier een belangrijke rol. Het zou al veel verschil maken als mensen bereid waren om in elkaars schoenen te gaan staan. Zo zou begrip voor elkaars standpunt kunnen groeien. Met als gevolg minder agressie en een debat gebaseerd op het uitwisselen van argumenten. Voor de maatschappelijke cohesie zou dat een grote zegen zijn.

Advent

Binnenkort start weer de Adventstijd. Wij worden uitgenodigd om bewust en intensief toe te leven naar het geboortefeest van Christus. De tijd van Advent is zo een tijd van wachten en waken. God zelf is op komst en wil in ons midden wonen. Christus is gekomen om onze vrede te zijn. Wat kan onze samenleving in onze dagen die vrede goed gebruiken. Wat zou het geweldig zijn als christenen vanuit de vrede van Christus leven en die vrede delen met anderen. Zo kunnen wij onvruchtbare polarisatie, agressie en intimidatie hoffelijk doorbreken.

Mevrouw Koetsenruijter doet in haar boek een bewogen oproep om de verhuftering in ons goede vaderland te stoppen. Christenen kunnen, in nauwe samenwerking met allerlei bondgenoten, werken aan een vreedzaam en hoffelijke samenleven. Tot geluk van henzelf en anderen.

Mgr. dr. Gerard de Korte

Agenda

(n.b. ma-vr 8.30 u Eucharistie in de kathedraal tenzij anders vermeld)

december

- 1 10.00 Gesprek bisdompersoneel
 - 2 10.00 Stafvergadering
 - 5 Eucharistie, Lith
 - 6 11.00 Permanente Raad
 - 7 10.00 DPO vergadering via teams
14.00 Benoemingencommissie
 - 9 10.00 Stafvergadering
16.00 Kapittel
 - 10 10.00 Interview
16.00 Afscheid prof. E. Hirsch Ballin
 - 11 19.30 Kerstboodschap, kathedraal
 - 12 Eucharistie
Kerstvolkszang, provinciehuis
 - 14 11.00 bisschoppenvergadering
 - 15 10.30 Officium Caritatis
20.00 lezing, Hattem
 - 16 10.00 stafvergadering
 - 19 Eucharistie
 - 21 16.00 Bijeenkomst bisdommedewerkers
 - 23 10.00 stafvergadering
 - 24 24.00 Eurovisie uitzending nachtmiss, kathedraal
 - 25 Eerste Kerstdag
Eucharistie, kathedraal
 - 26 Tweede Kerstdag
Eucharistie, kathedraal
 - 31 Oudjaar
Eucharistie, kathedraal
- Stilte: het is iets wat we tegenwoordig niet veel opzoeken,

Stilte dag

maar wat eigenlijk een belangrijke plaats heeft in ons geloof. In de Bijbel lezen we namelijk dat God ons vaak in de stilte opzoekt. Maar wat betekent dit dan, stil zijn met als doel om dichterbij God te komen? Hoe doe je dit? En is dat niet ontzettend saai, de hele dag stil zijn?

Wij geloven dat stilte absoluut niet saai hoeft te zijn! En om jongeren ook te overtuigen willen we samen op zaterdag 11 december 2021 (10.30-17.00 uur) een dag beleven rondom de stilte.

Zoals we allemaal weten is de situatie rondom het coronavirus nog altijd onzeker. We zijn afhankelijk van eventuele nieuwe maatregelen en een bijbehorend besluit van de bisschoppenconferentie. We hopen op korte termijn te kunnen besluiten welke maatregelen we op onze activiteiten moeten toepassen. Dit gaat bijv. o.a. over het hanteren van de QR-code. Zodra we hier meer over weten zullen wij de deelnemers daar direct over berichten.

In stilte hoor je de mooiste dingen!

Ben je enthousiast en durf jij jongeren uit te nodigen deze stilte in te stappen? Aanmelden kan via het online formulier, welke te vinden is op: www.jongbisdomdenbosch.nl.

Praktische informatie.

Datum: Zaterdag 11 december 2021

Tijd: 10.30 - 17.00 uur

Locatie: San Damiano, Van der Does de Willeboissingel 12, Den Bosch

Kosten: Geen

Meer informatie: Neem contact op met Ingrid van Zeeland (jongerenwerkster bisdom van 's-Hertogenbosch) via: ivzeeland@bisdomdenbosch.nl of 073 523 20 61 (dit nummer heeft ook WhatsApp).

Jubilea

50 jaar priester

26 december

B.E.M. van Welzenes s.d.b. pastorschipperspastoraat (Postbus 390, 6500 AJ Nijmegen)

12½ jaar priester

6 december

H.J.A. Janssen assistent Cuijk (Koningsholster 118, 6573 VS Beek-Ubbergen)

drs. S.J.M. Schevers pastor Eersel (Kerkakkers 6a, 5525 BB Duijzel)

VierKerstmis.nl

Op vrijdag 26 november, net voor het begin van de Advent, gaat de website VierKerstmis.nl online. Dit initiatief van de Nederlandse R.-K. bisschoppen roept iedereen op om zoveel mogelijk Kerstmis te vieren in de eigen plaatselijke Kerk. Via de link 'vind uw parochie of geloofsgemeenschap' onderaan op

de homepage van de bisdomwebsite kunnen belangstellenden gemakkelijk uitzoeken naar welke parochie zij kunnen gaan om de kerstvieringen daar bij te wonen.

Genieten van prachtige kerstmuziek met het kerkkoor, samen de klassieke kerstliederen zingen, luisteren naar de boodschap van het kindje dat geboren werd in een stal om de wereld verlossing te brengen. Samen tijdens deze feestelijke dagen het Sacrament van de Eucharistie vieren. Dat is Kerstmis en nog veel meer.

In de verwachting dat er dit jaar minder strenge maatregelen op het gebied van corona gelden rond Kerstmis, is het de hoop van de bisschoppen dat de kerken weer veel mensen mogen verwelkomen in de kerstvieringen. Nagenoeg alle parochies hebben in december een rooster van deze vieringen op hun website staan. Omdat er nog steeds beperkingen kunnen gelden in verband met Covid-19, is het slim om tijdig te kijken of en bij welke vieringen men terecht kan.

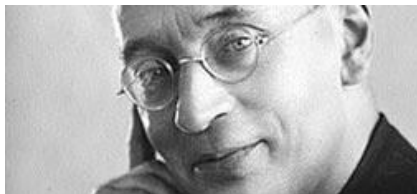
Naast de link naar zoekparochie biedt de website *VierKerstmis.nl* nog een aantal andere links en downloads, die allemaal inspirerend en informatief zijn voor en over het vieren van Kerstmis. Zo is er voor kinderen een mooi Kerst-doeboekje om te downloaden, is er een link naar het kerstevangelie, een brief, maar ook een filmpje namens en met de Nederlandse bisschoppen en nog veel meer.

Kijk voor meer informatie vanaf 26 november op *Vierkerstmis.nl* en doe mee. Vier Kerstmis, niet alleen thuis, maar ook samen in de kerk!

Titus Brandsma

Op 9 november 2021 hebben de kardinalen en bisschoppen, die lid zijn van de Congregatie voor de Heiligverklaringen, in hun gewone vergadering een positief besluit genomen inzake de heiligverklaring van Titus Brandsma. Daarmee komt deze heiligverklaring weer een stap dichterbij.

Dit heeft de postulator van het generaal bestuur van de Karmelorde in Rome op 10 november laten weten aan de Nederlandse Provincie van de Karmelieten.

De prefect van de congregatie, kardinaal Marcello Semeraro, zal spoedig de conclusies ter goedkeuring voorleggen aan paus Franciscus. Als de paus de conclusies bevestigt, kan de heiligverklaring worden aangekondigd.

De Nederlandse Provincie van de Karmelieten laat weten dankbaar te zijn voor de positieve resultaten die tot nog toe zijn bereikt. Ze hoopt dat de aankondiging van de heiligverklaring van de Karmeliet Titus Brandsma spoedig zal plaatsvinden en dat het leven en de spiritualiteit van Titus velen zal inspireren.

Nieuwe realiteit familiepastoraat

Familiepastoraat organiseert op vrijdag 14 januari 2022 een studiedag voor hen die werken in het huwelijks- en gezinspastoraat, of het een warm hart toedragen.

In het pastoraat, in onze dagelijkse omgeving, lopen we vaak

aan tegen de spanning tussen de praktijk van partnerrelaties om ons heen, en wat de Kerk hierin van ons vraagt. Zo is bijvoorbeeld een minderheid van de doopouders getrouwd, hebben veel huwelijksparen kinderen als ze gaan trouwen, behoren ouders tot de LHBTI-gemeenschap, enz.

Kunnen we in deze spanning gaan staan? Kunnen we de kerk trouw blijven en tegelijk mensen opbouwen en in verbinding blijven? Tijdens de studiedag staat deze vraag centraal, en brengen we haar verder.

Inleiders zijn Marc Loriaux en Martine van Bouwdijk-Bastiaanse. Martine is studieprefect van priester- en diakenopleiding Bovendonk. Ze werkt daarnaast als adviseur en coach op het gebied van verandermanagement en leiderschap. Marc is benedictijner monnik en priester. Hij studeerde filosofie en theologie in binnen- en buitenland.

De dag vindt plaats op Abdijhof Mariënkroon in Nieuwkuijk, van 10.00 uur tot 14.00 uur. Aanmelden is nodig. Dat kan via: aanmelding@bisdomdenbosch.nl onder vermelding van uw naam, en de naam van de studiedag. Na aanmelding ontvangt u een bevestiging.

Er zijn geen kosten verbonden aan deelname.

Samen op weg naar een synodale kerk

Na de opening van de diocesane fase van de synode op zondag 17 oktober, wordt er op de achtergrond hard gewerkt om gespreksmateriaal te ontwikkelen. De planning is dat dit materiaal begin december op een speciale pagina op de website van het bisdom zal verschijnen. Op deze pagina zullen onder andere een

flyer, filmpjes en een gespreks-handleiding verschijnen. Deze zijn bedoeld om het gesprek binnen de parochie op gang te helpen.

Het doel van de diocesane fase is namelijk niet alleen materiaal verzamelen voor een diocesaan rapport, het is ook van belang dat er in ons bisdom een gesprek op gang komt: Hoe zijn wij samen Kerk, hoe zien wij de toekomst van de Kerk voor ons, en hoe willen wij samen verder op de synodale weg?

Naast het materiaal om zelf in gesprek te gaan in de eigen parochie, organiseert het bisdom van 's-Hertogenbosch ook een dag die in het teken zal staan van de synode op dinsdag 11 januari 2022. Professor Myriam Wijlens zal een inleiding geven over de synodale Kerk, waarna we gezamenlijk in gesprek zullen gaan. Verdere informatie en het definitieve programma volgen nog.

Gezinsbedevaart familiepastoraat

Na een succesvolle bedevaart naar Maria in den Bosch, afgelopen juli, gaan we weer op bedevaart met families! Ditmaal reizen we naar Tilburg, naar de zalige Peerke Donders. Peerke werd in de 19e eeuw in Tilburg geboren, in een weversgezin. Arm en bijna kansloos, maar tegelijk hopend op God, leefde hij uiteindelijk een lang, 'rijk' en

betekenisvol leven. Kom met ons mee naar Tilburg op zaterdag 2 juli 2022. Maak je klaar om je te verwonderen en samen plezier te hebben. Save the date, wij kijken naar je uit!

Ingrid van Meer, Manon van den Broek

Diakenwijding

Op zaterdag 6 november, op het feest van de HH. Verkondigers van het geloof in onze streken, is Martijn Derks door bisschop De Korte tot diaken gewijd. De wijding vond plaats in de Sint-Jans-kathedraal waar veel familie, vrienden, parochianen en leden van de gemeenschap Emmanuel waren samengekomen. Bisschop

Mgr. de Korte stond in zijn homilie stil bij de zending van Christus, de metafoor van het Licht en het feest van de geloofsverkondigers, de missionarissen van vroegere tijden. De bisschop gaf aan dat Martijn een nieuwe missionaris mag zijn in deze tijd. De bisschop riep de aanwezigen op om met het synodale proces goed te luisteren naar Gods Geest.

De wijding werd voorafgegaan door een retraite waaraan de kandidaat-diaken samen met seminaristen, studenten van het Bonifatiusinstituut en jongemannen die in parochies werkzaam zijn, met het oog op hun wijding in de toekomst, hebben deelgenomen. De retraite werd geleid door Vader Pierik in het bezinningscentrum Emmaus te Helvoirt.

Gerardusfonds

Bisschop de Korte steunt graag diaconale en oecumenische projecten.

In dat kader is het **Gerardusfonds** opgericht.

Als u de bisschop wilt steunen, kunt u een gift overmaken. Uw schenking is welkom op bankrekeningnummer:

NL48 ABNA 0403 9331 10

ten name van:
Gerardusfonds Den Bosch

Bij voorbaat veel dank!

Colofon

NieuwsBrief is een uitgave van **bisdom van 's-Hertogenbosch**. De *BisdomNieuwsbrief* wordt gratis verspreid bij het *pastoraal kader* en bij *belangstellenden*.

Een bijdrage ter dekking van de kosten wordt op prijs gesteld (publiciteitsfonds)
NL63 INGB 0001 3284 65

Aan- / afmeldingen en wijzigingen voor de nieuwsbrief graag doorgeven via mail:
nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

Bezoekadres:
Parade 11
5211 KL 's-Hertogenbosch
Postadres:
Postbus 1070
5200 B 's-Hertogenbosch
T 073 523 20 20
E info@bisdomdenbosch.nl
W www.bisdomdenbosch.nl